

VOLEM SER UNA FAMÍLIA LECTORA!

**Idees pràctiques per
introduir la lectura
en el nostre dia a dia**

Àgata Losantos

**Per què és important
llegir?**

**Per a què serveix
llegir?**

Per saber, sense intermediaris, el que succeeix al nostre voltant, des del significat del rètol d'una botiga al contingut d'una notícia destacada del diari.

Per comprendre el món que ens envolta i comprendre'ns millor a nosaltres mateixos.

Per gaudir, conèixer, distreure'ns i viure vides que mai hauríem imaginat possibles.

Per aprendre.

Per ampliar horitzons i tenir més obertura de mires, per perdre prejudicis, per escoltar i entendre.

Per comunicar-nos amb els altres.

Per posar-nos a la pell d'un personatge real o de ficció, com per exemple algun animal, cantant, esportista, etc

Per informar-nos sobre un tema que ens encurioseix, o sobre una ciutat que visitarem.

Per sentir-nos en companyia

Per integrar-nos millor en la cultura que ens acull.

Per què és important llegir... BÉ?

En la nostra societat, tot passa pel llenguatge escrit.

En l'etapa escolar, un bon desenvolupament de la comprensió lectora és un dels principals factors preventius del fracàs escolar.

Més endavant, una bona comprensió és necessària per tenir plens drets de participar en la societat com a ciutadà, i especialment en la vida cultural, com a espectador però també com a creador.

Per llegir bé, hi ha una condició bàsica: un bon hàbit lector.

L'hàbit lector, construït i fluctuant

L'hàbit lector és el costum de llegir de manera constant i/o freqüent. Cal continuïtat però sobretot interès.

L'hàbit lector s'estableix a partir de 5è o 6è, i fluctua al llarg de la vida. A secundària sol haver-hi una davallada, però s'hi torna si la base és bona i si hi ha un bon acompanyament.

Un hàbit personal, però construït amb ajuda

Establir un hàbit lector és una qüestió de voluntat personal, però cal ajudar a construir-lo des de l'àmbit acadèmic i social. El nostre acompanyament en l'àmbit familiar pot ser determinant!

Cal tenir en compte tres elements: la quantitat de llibres, la tipologia de llibres (varietat o encasellament) i la capacitat de valoració (competència crítica, com es viu l'experiència lectora i com se'n parla).

La lectura és cosa de l'escola... només?

Les escoles fan un gran esforç per convertir la mainada en bons lectors, però aquesta tasca recau en realitat sobre tot un ecosistema.

És cert, però, que la realitat de cada família és diferent: no totes les llars tenen el costum de llegir ni llibres a casa, i moltes vegades els adults no se senten capacitats o interpel·lats en aquesta tasca col·lectiva de crear un hàbit lector en els seus fills.

**Nosaltres mai no
llegim a casa
perquè....**

01

Pensem que la lectura és cosa de l'escola.

02

Depèn de què vulguis fer a la vida, la lectura tampoc no és tan important...

03

A mi mai no m'ha agradat llegir: m'ho van fer avorrir a l'escola!

04

Ja m'agradaria ajudar la mainada, però no sé ni com posar-m'hi. No tinc temps ni coneixements.

Tots podem convertir-nos en famílies lectores!

L'objectiu d'aquesta sessió és convèncer-vos que tots podem convertir-nos en famílies lectores de manera senzilla, amb una estona curta de dedicació diària.

Us proposarem diverses pràctiques fàcils d'incorporar en el dia a dia que poden canviar les vostres vides i les dels vostres fills.

I si ja llegiu a casa, segur que descobriu noves maneres de compartir la lectura!

Què passa quan llegim amb els nostres fills?

Els donem l'oportunitat d'ajudar-los a diferenciar-se, d'ubicar poc a poc el seu món interior i exterior, i ubicar l'altra gent.

Quan llegim un llibre a un nen, ell sent que li estem parlant d'ell mateix, encara que els personatges li siguin aliens.

Els llibres conviden a obrir-se al món, a abordar-lo amb desig i no amb por; conviden a cobrar consciència d'un mateix, a agafar confiança.

Què passa quan llegim amb els nostres fills?

La lectura compartida fa que el nen se senti més tranquil i relaxat, i millora la seva memòria i capacitat de concentració.

Els nens que descobreixen en múltiples formes el plaer d'una bona història abordaran de manera més positiva l'aprenentatge de la lectura.

Descobrir els llibres en família dona un estatus molt diferent a la lectura.

Què passa quan llegim amb els nostres fills?

Llegir plegats millora la relació que tenim amb la canalla: uns i altres sentim el plaer de conèixer-nos mútuament, descobrint nous aspectes de les nostres personalitat.

La canalla aprecia l'atenció que se'ls dona, l'interès en les seves proeses.

L'atenció sincera cap a l'univers dels fills és determinant en el seu despertar: una atenció que es troba als antípodes de la preocupació ansiosa per empènyer el nen perquè 'tingui èxit'.

Quatre idees clau

01

Sense pressions: no heu d'ensenyar la mecànica de la lectura.

02

Som imprescindibles en el triangle amorós de la lectura.

03

Oferim diversitat, estranyament: la recepció infantil és diferent a l'adult.

04

Hi ha moltes maneres de llegir: per jugar, per conèixer, per imaginar, per conversar...

CONSELL LECTOR!

**DEIXEU-LOS TRIAR LES
SEVES LECTURES! LA TRIA
ÉS EL PRIMER ACTE DE
LECTURA I HEM
D'ESCOLTAR I RESPECTAR
ELS SEUS GUSTOS. PODEM
FER ALTRES PROPOSTES,
PERÒ MAI MENYSTENIR.**

**NO TINGUEM PRESSA
PERQUÈ LLEGEIXIN SOLS
NI ELS OBLIGUEM.
CADASCÚ APRÈN AL SEU
RITME! SI PLANTEGEM LA
LECTURA COM UNA
ESTONA DE DIVERSIÓ
CONJUNTA, S'HI
BOLCARAN.**

Quan llegim?

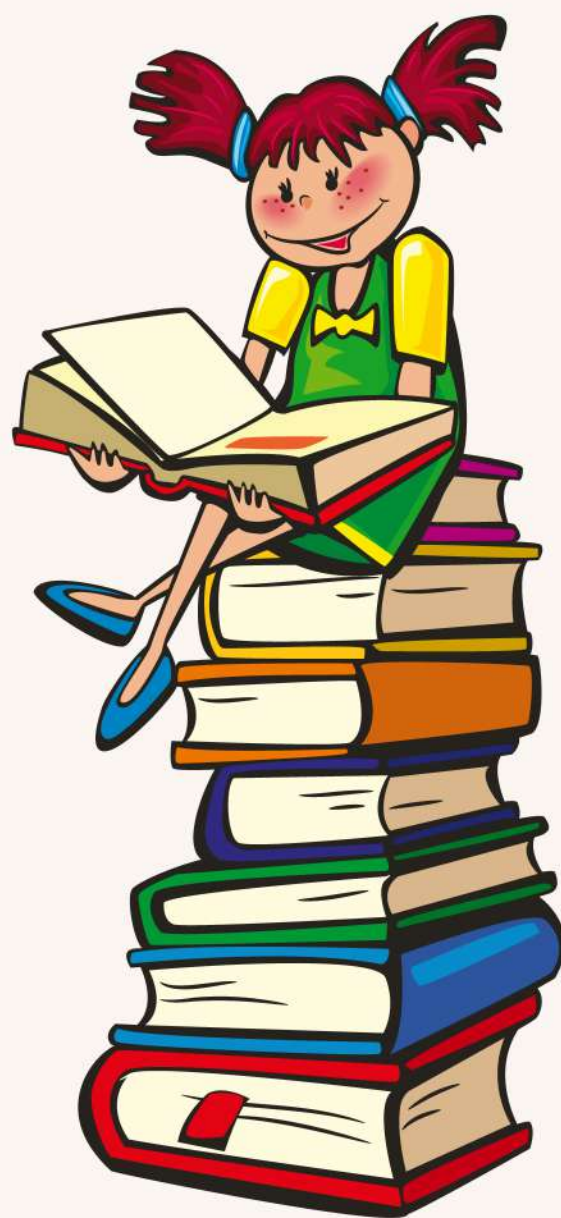
Quina és la millor hora per a nosaltres
com a família?

Intentem crear una rutina diària. Amb
15 minuts al dia en fem prou per
canviar les nostres vides!

On llegim? On són els llibres a casa?

Sorprenem? O repetim? Podem crear un racó de lectura amb una manta i uns coixins? O una cabana sota la taula per fer lectures especials? Llegir pot ser vist com una aventura!

I on tenim els llibres de lectura? Un espai especial dins la casa? Escampats per tot arreu?

Llibres còmodes i llibres incòmodes

Cada família ha d'agafar-ne un que li sembli difícil de compartir amb la mainada.

En parlem: per què us ho ha semblat? Què en faríem? Com l'expliquem?

Es pot llegir de moltes maneres

La lectura pot tenir moltes funcions i usos. Ens pot servir per informar-nos, jugar, conèixer i aprendre, entretenir-nos, evadir-nos...

Hi ha llibres que ens permetran parlar de temes que potser ens costa abordar amb la canalla.

Quina conversa podria facilitar aquest llibre?

CONSELL LECTOR!

SI HI HA UN CONFLICTE, UN DOLOR, UN PROBLEMA, NO BUSQUEU UN LLIBRE MIRACULÓS PER SOLUCIONAR-HO. ELS LLIBRES PODEN ACOMPANYAR, PERÒ S'HAN DE PAIR LES COSES A BANDA. EL RESULTAT POT SER CONTRAPRODUENT!

NO US ACABAREU ELS LLIBRES DE LA BIBLIOTECA. ANEU-HI! BUSQUEU TEMES I FUNCIONS CONCRETES.

Com compartim les lectures?

01

Abans de llegir: mirem la coberta i la contracoberta, parlem del títol i de la forma, fem hipòtesis.

02

Durant la lectura: la dramatitzem en funció de l'edat, incorporem sons si cal, fem diferents veus dels personatges, llegim una mica cadascú, ens fixem en les imatges i les paraules que ens cridin l'atenció...

03

Després de la lectura: en parlem i ho vinculem a la seva experiència: quin personatge t'ha agradat més? T'ha passat mai res semblant? Has vist quina paraula tan llarga i estranya?

CONSELL LECTOR!

**QUÈ FEM SI QUAN
LLEGEIX ELL EN
VEU ALTA
S'EQUIVOCA?
CORREGIM O NO
CORREGIM?**

**PODEM PACTAR ESTONES
AMB CORRECCIONS O SENSE;
ESPERAR QUE PASSI LA FRASE
I ALESHORES DIR "HI HA UNA
PARAULA QUE HAS CANVIAT,
A VEURE LA TROBES"...
EVITEM INTERRUPCIONS
CONTÍNUES PERQUÈ NO
PERDI LA CONFIANÇA.**

Hi havia una vegada...

Les rondalles, les històries que ens havien explicat de petits, els contes tradicionals compartits generació rere generació... Tot són narracions que ens conviden a exercitar la imaginació. Mantinguem-les vives!

**QUINES
CONEIXEU?**

Com compartim les lectures?

01

Abans de llegir: mirem la coberta i la contracoberta, parlem del títol i de la forma, fem hipòtesis.

02

Durant la lectura: mirem l'índex, busquem temes que ens puguin interessar, els llegim diverses vegades i amb diferents objectius per veure com sonen, busquem paraules que mai no havíem vist juntes.

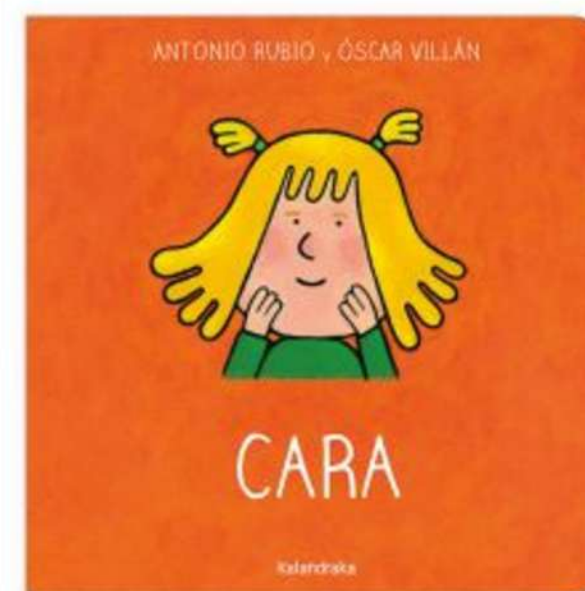
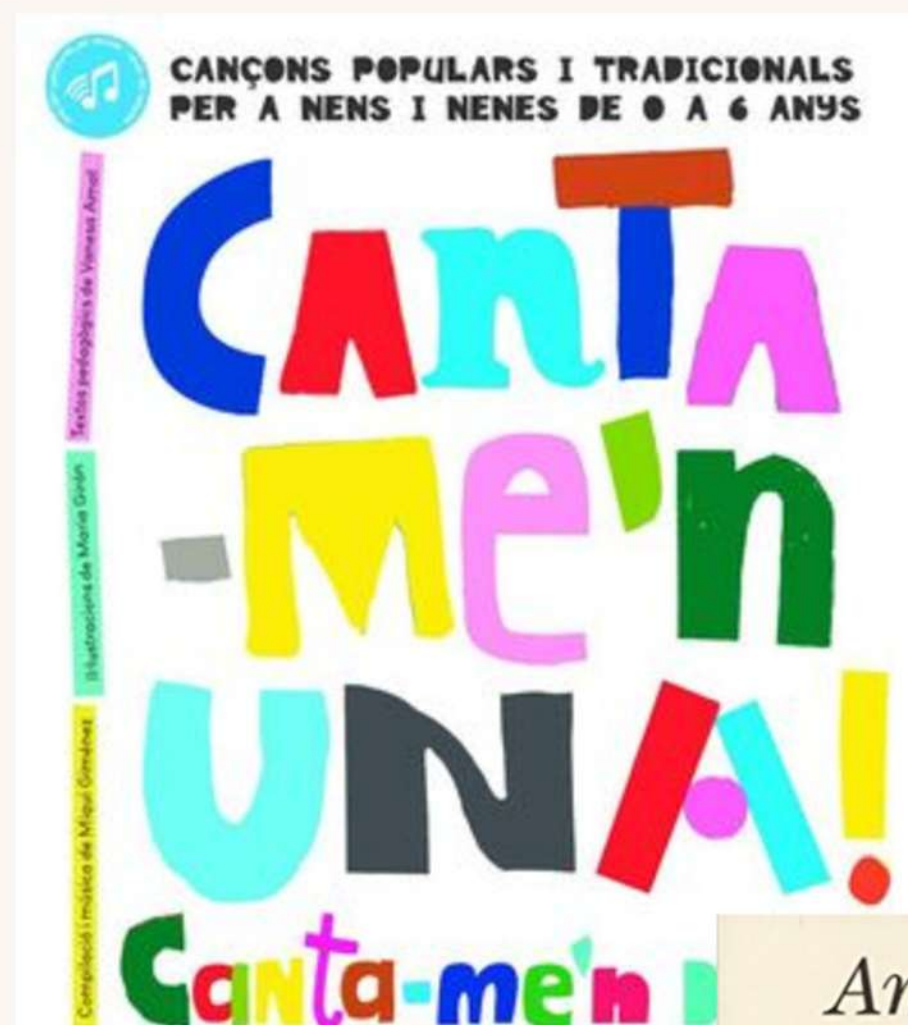
03

Després de la lectura: en parlem i ho vinculem a la seva experiència. Quin t'ha semblat que sonava més musical? Has vist mai un poema dedicat a...? Les il·lustracions hi ajuden o no? T'animaries a fer-ne un de semblant inspirant-te en...?

Els nadons, poetes per excel·lència

Als més petits els encanta escoltar com sona la llengua, el ritme, les repeticions, les onomatopeies... Refresqueu cançons de bressol, jocs de falda, cançons tradicionals, o busqueu llibres on la sonoritat sigui primordial. La poesia pot ser a tot arreu!

**EL JOC ÉS
DIVERSIÓ,
PERÒ TAMBÉ
APRENTATGE**

Com compartim les lectures?

01

Abans de llegir: mirem la coberta i la contracoberta, parlem del títol i de la forma, fem hipòtesis.

02

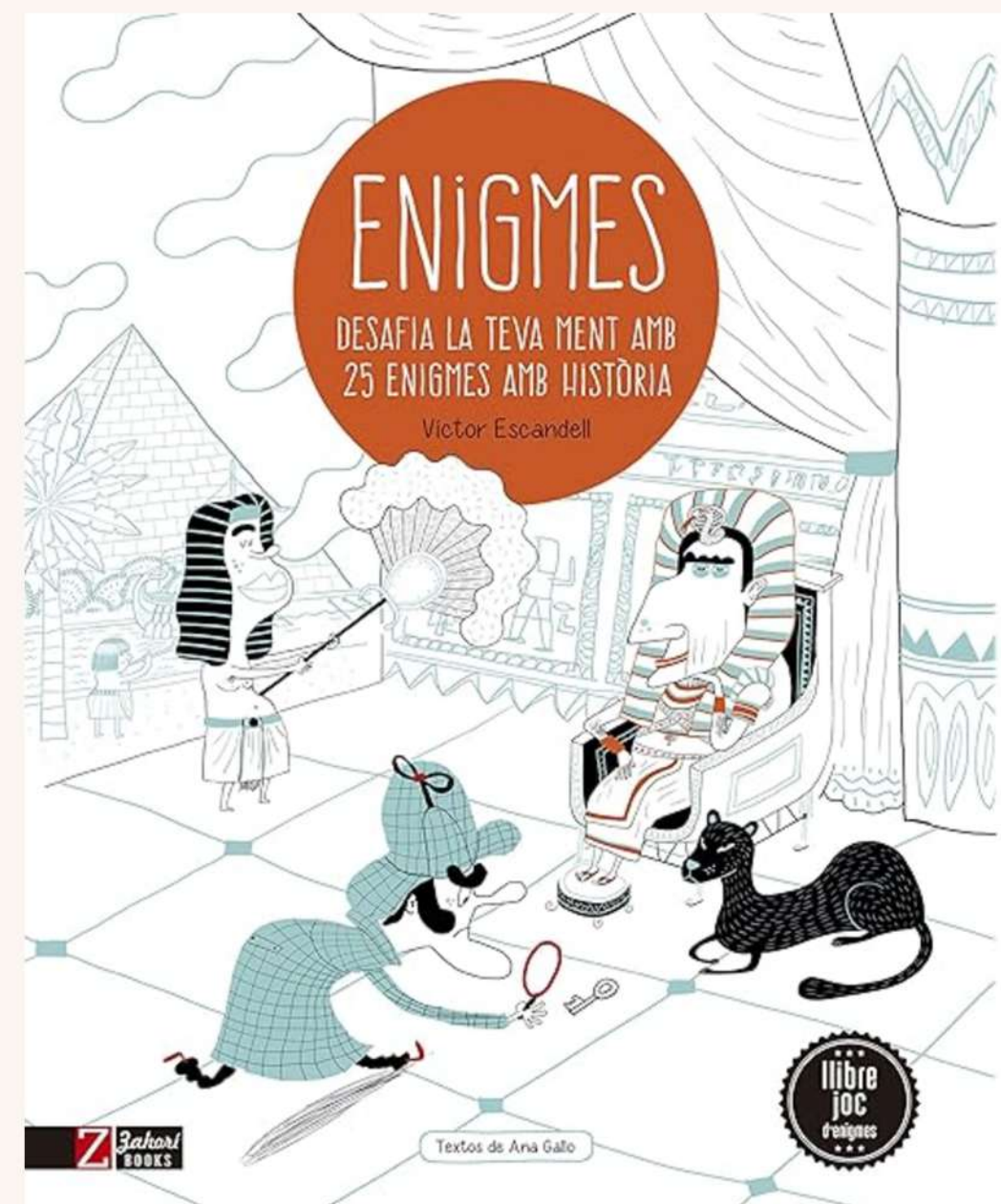
Durant la lectura: ens repartim la feina de resoldre enigmes, trobar objectes? N'incrementem la dificultat i juguem al veig veig? Necessitem paper i llapis?

03

Després de la lectura: ens fixem en com estan fets els enigmes. En podríem fer un de similar? Quina dificultat hi trobaríem? Què és el que més en n'ha agradat?

CONSELL LECTOR!

**HI HA QUI MENYSTÉ EL JOC A
L'HORA DE TRIAR UN LLIBRE,
PERÒ ELS LLIBRES-JOC SÓN
UNA OCASIÓ PER CONNECTAR
LECTURA I DIVERSIÓ, A MÉS
D'UNA OPORTUNITAT PER
PRACTICAR L'AGUDESA
VISUAL O LA CAPACITAT DE
DEDUCCIÓ, HABILITATS
NECESSÀRIES PER LLEGIR.**

Llibres juganers

**LLIBRES QUE
JUGUEN AMB
NOSALTRES
(ENDEVINALLES,
VEIG VEIG,
ENIGMES)**

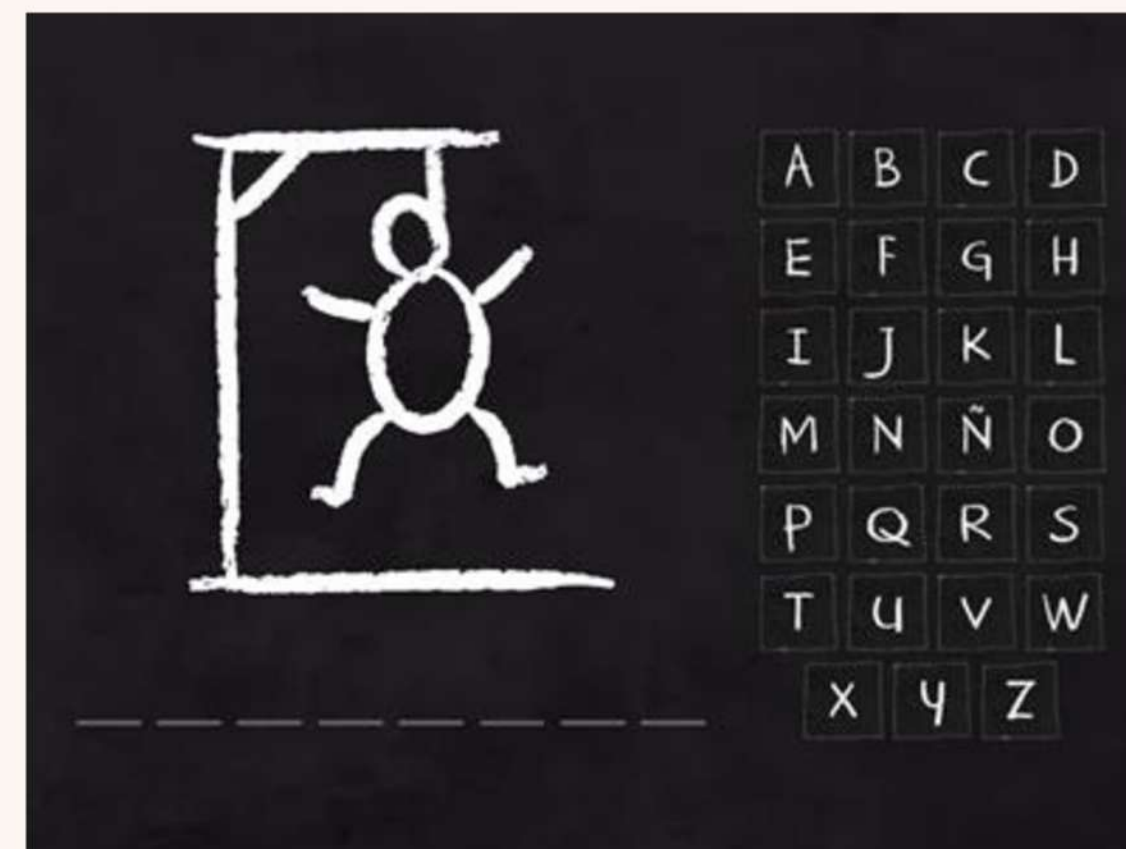
**LLIBRES QUE
JUGUEN AMB
LA TRADICIÓ
(VERSIONS,
HUMOR)**

**LLIBRES QUE
JUGUEN AMB
LA FORMA
(ÀLBUMS
SINGULARS)**

Jugar amb la lectura en el dia a dia

Els jocs lingüístics orals o escrits també ens poden ajudar a esdevenir una família lectora: l'estop, el tabú, el penjat, anagrames, paraules encadenades, contes col·lectius, famílies de paraules... També podem llegir pel carrer: rètols, cartells...

Com compartim les lectures?

01

Abans de llegir: mirem la coberta i la contracoberta, parlem del títol i de la forma... No oblidem les revistes!

02

Durant la lectura: mirem l'índex, busquem què ens interessa més llegir i per a què, ens fixem en les imatges i paraules que ens cridin l'atenció.

03

Després de la lectura: en parlem. Què és el que més t'ha sorprès? Hem après res de nou? Ho vinculem a altres lectures, projectes escolars o vivències de la família.

Llegim amb un objectiu pràctic i concret

Potser volem organitzar un viatge, fer una recepta, triar una pel·lícula, aprendre a jugar a un joc o fer papiroflèxia. La lectura pot formar part de les activitats que fem en el dia a dia, de vegades sense passar pels llibres.

Us hi animeu?

Trieu un llibre de qualsevol de les quatre tipologies.

Què en faríeu? Com el compartiríeu amb la vostra mainada? Per què l'heu triat?

Quina de les propostes d'avui us animaríeu a introduir en el vostre dia a dia?

Establim rutines lectores introduint una estona de lectura curta cada dia; agafem llibres de la biblioteca per triar i remenar; visitem les llibreries; parlem de les lectures que es fan a l'escola; relacionem pel·lícules, sèries i llibres; dibuixem els nostres herois preferits; representem un conte que ens agradi; ballem un llibre; intercanviem-nos llibres amb altres famílies, demanem als avis i veïns quines històries els explicaven de petits...

Bibliografia

Bonnafé, Marie. *Los libros, eso es bueno para los bebès.*

Cox-Gurdon, Megan. *La màgia de llegir en veu alta.*

Fundació Bofill. *Les famílies, aliades de la lectura.*

Fundació Bofill. *Orientacions per a pares i mares. Llegir amb els fills i filles: qüestió de confiança, generositat i paciència.*

Girbés, Joan Carles. *Llegir per a créixer. Guia pràctica per a fer fills lectors.*

Patte, Genevieve. *Déjenlos leer.*

www.llibreriaisop.cat

MOLTES GRÀCIES

Formació a càrrec d'Àgata Losantos

 @agata_llegeix

 @llibreriaisop